

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN SỞ GIAO DỊCH CHỨNG KHOÁN TP.HCM TRONG THỜI KỲ HỘI NHẬP VÀ QUỐC TẾ HÓA

BÙI KIM YẾN

Trong thời đại hiện nay, sự tồn tại và phát triển của các Sở Giao dịch Chứng khoán (SGDCK) đã trở thành một tất yếu khách quan trong nền tài chính của các quốc gia. SGDCK đại diện cho hoạt động của thị trường chứng khoán (TTCK) ở các quốc gia trên thế giới, và trong xu thế hội nhập, toàn cầu hoá, nó cũng cần phải được tiếp tục củng cố và hoàn thiện cho phù hợp với yêu cầu ngày càng cao của nền kinh tế thị trường hiện đại.

1. Tổng quan TTCK VN trong năm 2009

Trước hết, để tìm hiểu về hoạt động của SGDCK TP.HCM trong thời gian qua, chúng ta cần điểm qua những diễn biến quan trọng trên TTCK VN trong năm 2009.

- Mặc dù chịu ảnh hưởng rất lớn từ cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới, nhưng TTCK VN đã nhanh chóng tăng trưởng trở lại theo đà phục hồi kinh tế. Chỉ số VN-Index xác lập được những đỉnh cao trên 600 trong năm từ mức thấp nhất 235 điểm tại thời điểm cuối tháng 2/2009.

- Về quy mô thị trường phát triển, đã có hơn 430 cổ phiếu và chứng chỉ quỹ được niêm yết trên SGDCK TP.HCM và Hà Nội với tổng giá trị vốn hoá thị trường niêm yết tại 2 sàn lên tới hơn 669.000 tỷ đồng (39 tỷ USD), tương đương 55% GDP của năm 2008. Mức vốn hoá này đã tăng gần gấp 3 lần so với thời điểm cuối năm 2008.

- Tính đến cuối năm 2009, có 730.000 tài khoản giao dịch CK được mở, trong đó có khoảng 13.000 tài khoản của nhà đầu tư nước ngoài. Vào những thời điểm TTCK sôi động nhất, tổng giá trị vốn

hoá thị trường lên đến 30 tỷ USD, tương đương 41% GDP. Tính thanh khoản của cổ phiếu được cải thiện đáng kể, trong 12 tháng gần đây, khối lượng giao dịch bình quân mỗi ngày trên 2 sàn đạt 10 triệu đơn vị, trị giá 630 tỷ đồng.

Theo báo cáo của SGDCK TP.HCM, chỉ số VN-Index năm 2009 đã dao động như sau :

- Chỉ số thấp nhất trong năm 2009:

+ Ngày : 24/02/2009

+ Chỉ số : 235,50

+ Khối lượng giao dịch : 11.310.260 (cổ phiếu)

+ Giá trị giao dịch : 268,219 (tỷ đồng)

- Chỉ số cao nhất trong năm 2009:

+ Ngày : 22/10/2009

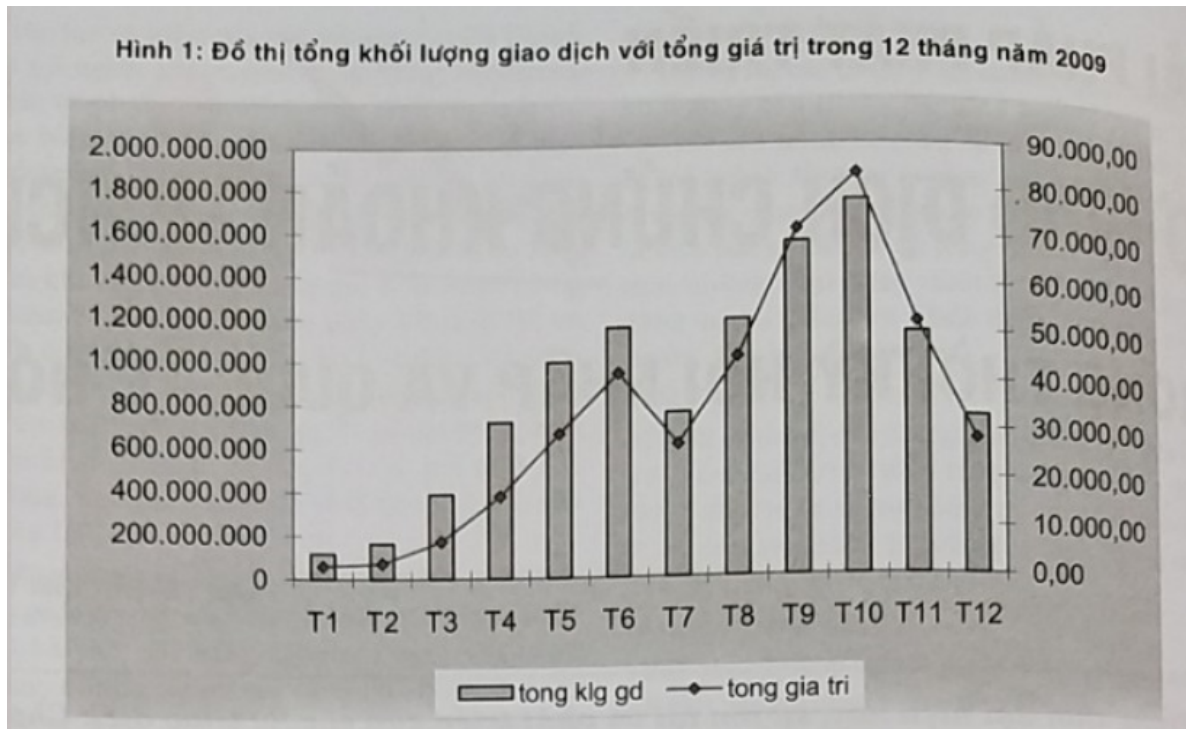
+ Chỉ số : 624,10

+ Khối lượng giao dịch : 91.618.620 (cổ phiếu)

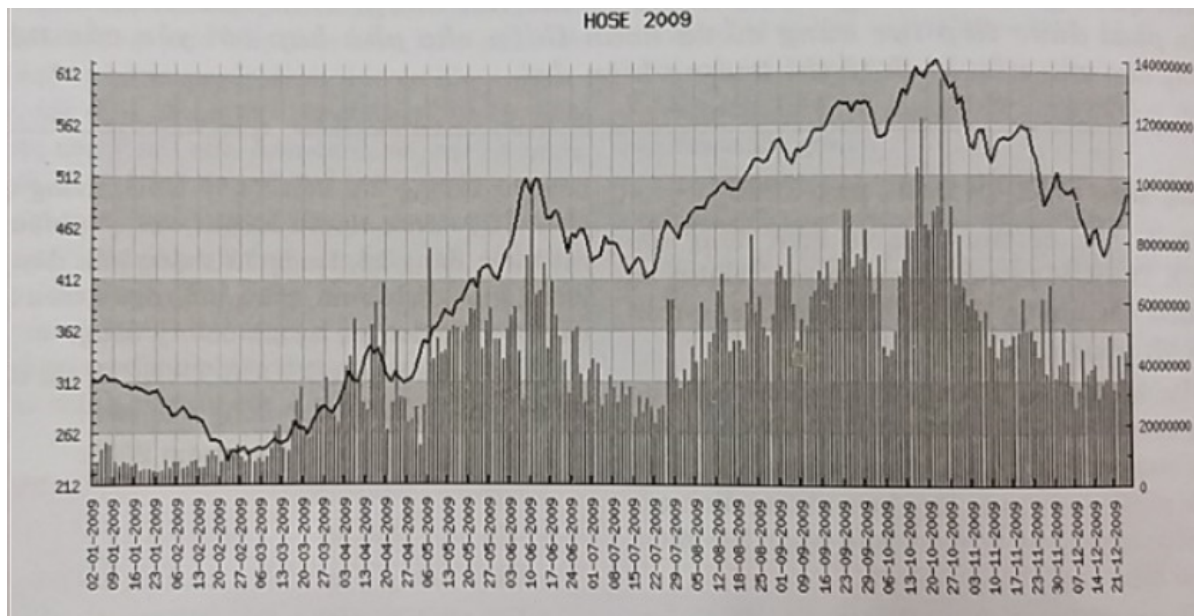
+ Giá trị giao dịch : 4.571,183 (tỷ đồng)

Với sự bùng nổ hoạt động giao dịch trên TTCK VN, SGDCK TP.HCM thời gian qua, và nhất là trong năm 2009 đã có những cố gắng đáng khích lệ để tổ chức và thực hiện suôn sẻ thành công với

NGHIÊN CỨU & TRAO ĐỔI

Nguồn: HOSE

khối lượng và giá trị giao dịch cao hơn hẳn thời kỳ trước. Tuy nhiên, thách thức khó khăn vẫn còn ở phía trước trong khi nguồn tài nguyên hạn chế về vốn, công nghệ, con người... điều này đòi hỏi SGDCK TP.HCM cần phải cố gắng nhiều hơn nữa để vươn lên thành một SGDCK lớn nhất nước, và phát triển thành một SGDCK có tính quốc tế hoá cao để phù hợp với xu thế hội nhập toàn cầu.

2. Một số tiêu chí đánh giá chất lượng hoạt động của SGDCK

2.1 Tính hiện đại

Sự phát triển của nền khoa học công nghệ hiện đại đòi hỏi các SGDCK phải đầu tư thích đáng cho cơ sở hạ tầng phục vụ cho hoạt động giao dịch một cách nhanh chóng, tiện lợi và chính xác nhất. Cụ thể tính hiện đại được thể hiện qua ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ cho tất cả các hoạt động trên sàn giao dịch từ việc đăng ký, nhập lệnh, chuyển lệnh, khớp lệnh, cho đến việc lưu ký thanh toán bù trừ, công bố thông tin, giám sát giao

dịch... Tính hiện đại cũng được thể hiện qua việc tổ chức hoạt động giao dịch như thế nào để đạt được trình độ nhanh chóng, tiện lợi và chính xác nhất. Muốn thế, cần phải có nguồn nhân lực được đào tạo bài bản với những kỹ năng và kiến thức được quốc tế hoá, thành thạo ngoại ngữ và công nghệ thông tin.

Tính hiện đại còn được thể hiện qua các chuẩn mực và quy tắc của SGDCK phù hợp với thông lệ của thế giới, sẵn sàng cho các giao dịch xuyên biên giới, phục vụ cho quá trình quốc tế hoá TTCK.

2.2 Tính an toàn

Để đảm bảo quyền lợi cho các nhà đầu tư và khuyến khích họ tham gia vào TTCK thì một tiêu chuẩn tối cần thiết là phải đảm bảo được tính an toàn cho hoạt động đầu tư của họ. Muốn thế, khung pháp lý cao nhất là Luật CK cũng như các văn bản dưới luật và quy tắc hoạt động của SGDCK đều phải đề ra những điều khoản bảo vệ nhà đầu tư, đặc biệt là các nhà đầu tư công chúng, để đảm bảo rằng hoạt động đầu tư trên TTCK là an toàn, hạn chế thấp nhất những rủi ro có thể xảy ra. Hơn nữa, cần phải tuân thủ những nguyên tắc công bằng và công khai (công khai đầy đủ, cập nhật và chính xác mọi thông tin; công bằng trong việc đón nhận thông tin giữa các nhà đầu tư, kiên quyết loại bỏ những hành vi nội gián, thông tin sai sự thật). Hoạt động thanh tra giám sát cần được sự phối hợp giữa Ủy ban CK và SGDCK, với những cơ sở vật chất hiện đại phục vụ cho việc thanh tra giám sát và một đội ngũ cán bộ có đạo đức và trách nhiệm. Đồng thời, việc xử lý các hành vi tiêu cực cũng cần phải được thực hiện nghiêm minh và triệt để.

2.3 Tính hiệu quả

Để đánh giá chất lượng hoạt động của SGDCK

phải xem xét tính hiệu quả của hoạt động giao dịch từ nhiều phía:

- Về phía nhà đầu tư, khi tham gia vào hoạt động giao dịch trên SGDCK, họ phải có những cơ hội tìm kiếm được lợi nhuận, bảo toàn vốn đầu tư và hạn chế thấp nhất rủi ro. Do vậy, đòi hỏi SGDCK phải cung cấp mọi điều kiện cần thiết cho mục tiêu trên như: cơ sở vật chất kỹ thuật, công nghệ thông tin, cơ chế giao dịch phải hiện đại đúng theo chuẩn mực và quy tắc đã đề ra. Luật pháp phải có những điều khoản bảo vệ nhà đầu tư, xử lý nghiêm khắc những hành vi xâm hại quyền lợi nhà đầu tư. SGDCK phải tạo ra nguồn hàng hoá phong phú đa dạng, chất lượng cao để phục vụ cho sự chọn lựa của các nhà đầu tư.

- Về phía doanh nghiệp (DN), khi tham gia TTCK, cần thiết phải có một sân chơi bình đẳng cho mọi DN hoạt động huy động vốn và đầu tư hiệu quả. Do vậy, SGDCK phải đề ra những tiêu chuẩn cho sự tham gia của các DN nhằm chọn lựa được những DN ưu tú đại diện cho nền kinh tế nước nhà. Các DN cũng cần phải được đối xử bình đẳng và cũng phải có trách nhiệm trong việc cung cấp thông tin cho TTCK.

- Về phía nhà quản lý thị trường mà đại diện là SGDCK, mục tiêu lớn nhất là tạo dựng được một sân chơi công bằng và hiệu quả, thu hút được ngày càng đông đảo các DN và công chúng tham gia, trở thành một địa chỉ đáng tin cậy cho hoạt động giao dịch CK phục vụ cho việc huy động vốn của các DN và đầu tư của công chúng.

- Về phía Nhà nước, một SGDCK hiệu quả sẽ mang lại cho nền kinh tế một kênh huy động vốn đáng kể và một môi trường đầu tư phong phú, hấp dẫn không những đối với nhà đầu tư trong nước, nhà đầu tư có tổ chức mà còn hấp dẫn đối với các nhà đầu tư nước ngoài. SGDCK hoạt động hiệu

quả có tác động tích cực đến tính ổn định và phát triển bền vững của thị trường tài chính quốc gia.

3. Một số bài học kinh nghiệm phát triển SGDCK trên thế giới

3.1 SGDCK New York - NYSE

SGDCK New York (NYSE) là Sở giao dịch lớn nhất và lâu đời nhất nước Mỹ. TTCK New York của Mỹ còn được gọi là thị trường phố Wall - nơi phôi thai những giao dịch đầu tiên của nước Mỹ từ năm 1864 và hiện là trung tâm giao dịch CK lớn nhất thế giới, quản lý tới hơn 80% các giao dịch CK của Mỹ và kể từ năm 1962 đã trở thành TTCK quốc gia.

Ngày nay, NYSE còn được coi là một kiểu mẫu của việc áp dụng các công nghệ mới. Bước vào kỷ nguyên của các thiết bị điện tử, hệ thống máy tính tại đây được cập nhật và đổi mới thường xuyên. Có thể hiểu rõ phần nào quy mô của thị trường này nếu biết rằng chỉ riêng tiền thay đổi các trang bị kỹ thuật tại những tòa nhà ở đây, trung bình mỗi năm phải tốn khoảng 400 triệu USD. Sàn CK New York vừa quyết định nâng cấp trung tâm dữ liệu triển khai đường mạng có tốc độ siêu nhanh lên tới 100 Gigabit. Dự kiến kế hoạch nâng cấp trên sẽ hoàn tất vào đầu năm 2010, khi đó độ trễ trên sàn NYSE chỉ còn 60 - 70 micro giây (1 micro giây = 1/triệu giây). Đây sẽ là độ trễ thấp nhất trên sàn giao dịch CK tính đến thời điểm một năm tới. NYSE sẽ sử dụng nền tảng dịch vụ CN4200 RS FlexSelect Advanced Services của Ciena. Theo giới phân tích, sở dĩ NYSE quyết định nâng cấp cơ sở hạ tầng mạng là nhằm tăng tính cạnh tranh với các sàn CK khác.

Có thể nói, sàn giao dịch CK New York là một trong những mô hình hiện đại, an toàn và hiệu quả nhất trên thế giới không chỉ vì sự lâu đời mà còn vì tính chuyên nghiệp và minh bạch trong hoạt động. Một điều quan trọng nữa đó là nguyên tắc hoạt động của NYSE căn cứ trên quy luật của thị trường dưới tác động của cung và cầu các CK niêm yết.

3.2 SGDCK châu Âu - EURONEXT

EURONEXT hình thành từ năm 2000 do sự sáp nhập của 3 thị trường lớn nhất ở châu Âu: Amsterdam, Brussel và Paris. Ngay từ khi mới thành lập EURONEXT đã được đánh giá là trung tâm giao dịch CK lớn thứ hai thế giới chỉ sau NYSE.

EURONEXT luôn hoạt động vì mục tiêu củng

cố thị trường tài chính châu Âu bằng cách hòa nhập các thị trường quốc gia tạo thành một thị trường chung với tính thanh khoản và hiệu quả đạt mức cao tối đa. Mô hình thống nhất của EURONEXT là sự kết hợp sức mạnh và tài chính của mỗi thị trường địa phương và EURONEXT cũng minh chứng cho cách thành công nhất để sáp nhập các TTCK đơn lẻ đó là tầm nhìn toàn cầu với các thị trường địa phương. Mô hình này đòi hỏi phải có sự kết hợp về công nghệ, tái cơ cấu các hoạt động trong phạm vi rộng lớn vượt ra ngoài biên giới một quốc gia, hài hòa hoá các quy tắc thị trường và kiện toàn khung pháp luật.

3.3 Bài học kinh nghiệm của NYSE và EURONEXT

- Tính hiện đại

Việc áp dụng công nghệ hiện đại trong tổ chức giao dịch, quản lý, hệ thống thông tin trong vận hành Sở giao dịch là một yêu cầu bắt buộc đối với các Sở giao dịch lớn trên thế giới. Cơ cấu nhân sự có năng lực không nằm ngoài tiêu chuẩn hiện đại và hiệu quả của một Sở giao dịch lớn như EURONEXT và NYSE.

NYSE là công nghệ hàng đầu thế giới về cấp dịch vụ từ đầu đến cuối bằng thương mại điện tử. Sản phẩm và dịch vụ linh hoạt luôn được mở rộng, sẽ cung cấp các giải pháp mạnh mẽ và tích hợp từ những vị trí giao dịch đơn lẻ để hoàn thành Sở giao dịch.

NYSE dẫn đầu thị trường phần mềm, dữ liệu và kết nối an toàn. NYSE tham gia sáng tạo, gia tăng các ứng dụng với các công cụ, phương tiện thanh toán và truy cập vào các thị trường trên toàn thế giới.

- Tính an toàn

Yêu cầu thông tin về các tổ chức muốn niêm yết phải được công bố minh bạch về các tổ chức muốn niêm yết là yếu tố đòi hỏi cao của các Sở giao dịch lớn trên thế giới. Các báo cáo tài chính áp dụng đúng chuẩn mực kế toán theo quy định; các tiêu chuẩn niêm yết rõ ràng, cụ thể và khoa học.

- Đa dạng hoá các sản phẩm giao dịch trên Sở giao dịch

Việc đa dạng hoá các sản phẩm giao dịch và các dịch vụ trên các Sở giao dịch thể hiện tính hiệu quả và an toàn của chính Sở giao dịch đó.

- Nguồn nhân lực đẳng cấp quốc tế

Tất cả các SGDCK tiên tiến trên thế giới đều

được quản lý bởi đội ngũ các nhà quản lý và chuyên gia có kinh nghiệm và năng lực đẳng cấp quốc tế, đáp ứng được những yêu cầu về việc tổ chức và vận hành SGDCK tầm cỡ quốc tế mang tính hiện đại, an toàn và hiệu quả cao.

4. Định hướng phát triển của SGDCK TP.HCM trong thời gian tới

Từ những bài học trên, SGDCK TP.HCM đang phấn đấu trở thành một SGDCK hiện đại, an toàn và hiệu quả của nước ta.

Qua 8 năm với sự tăng trưởng của thị trường và hội nhập với TTCK thế giới, Trung tâm giao dịch CK TP.HCM đã chính thức được Chính phủ ký Quyết định số 599/QĐ-TTg ngày 11/05/2007 chuyển đổi thành SGDCK TP.HCM. Ngày 08/08/2007, SGDCK TP.HCM chính thức được khai trương. SGDCK TP.HCM là pháp nhân, thuộc sở hữu nhà nước, được tổ chức theo mô hình công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên, hoạt động theo Luật CK và Luật DN, với vốn điều lệ 1.000 tỷ đồng.

Hiện nay SGDCK TP.HCM là một DN độc lập, hoạt động theo Luật DN và Luật CK; nhưng đây lại là DN hoàn toàn đặc biệt, đặc biệt hơn cả những DN ngành tài chính, ngân hàng, bảo hiểm... vì đây là một DN có quyền ban hành những điều lệ, quy chế, quy định... để giám sát, điều hành thị trường và xử phạt thị trường.

TTCK VN sẽ tiếp tục tăng trưởng mạnh cùng với đà tăng trưởng cao của nền kinh tế trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế. Sức hấp dẫn ngày càng tăng của các nhà đầu tư quốc tế vào VN, chính sách cổ phần hóa các DN nhà nước gắn liền với hoạt động niêm yết... là những yếu tố bảo đảm sự phát triển bền vững của TTCK VN. Trước những triển vọng trên, SGDCK TP.HCM trong tương lai sẽ triển khai thực hiện các nhiệm vụ sau:

- Tạo điều kiện cho các loại hình DN cổ phần đủ điều kiện lên niêm yết trên SGDCK nhằm tăng nguồn cung cho thị trường.

- Tăng cường và phát triển hệ thống công bố thông tin nhằm đảm bảo thông tin công bố kịp thời. Giám sát việc công bố thông tin của các thành viên thị trường nhằm đảm bảo tính minh bạch, đầy đủ.

- Tăng cường công tác giám sát thị trường bằng việc hoàn thiện phần mềm giám sát để theo dõi và phát hiện những giao dịch nội gián đang tìm cách thao túng, lừa đảo thị trường.

- Xây dựng một hệ thống công nghệ thông tin hiện đại đáp ứng yêu cầu của thị trường và theo tiêu chuẩn quốc tế; đồng thời tiếp tục triển khai và hoàn tất thực hiện việc giao dịch từ xa từ các thành viên đến Sở, tiến tới việc giao dịch không sàn trong tương lai.

- Đề xuất các chính sách hợp lý để TTCK VN phát triển bền vững, thu hút mọi nguồn lực trong nước và nguồn vốn nước ngoài.

- Tiếp tục ký biên bản hợp tác với các SGDCK trên thế giới; đồng thời tổ chức và thực hiện các nội dung trong các biên bản hợp tác đã ký; đặc biệt phối hợp với các SGDCK tổ chức thực hiện việc niêm yết chéo giữa các thị trường.

4.1 Một số tồn tại cần khắc phục

Trong những năm qua, SGDCK TP.HCM đã khắc phục được những khó khăn để tiếp tục hoàn thiện và phát triển. Đặc biệt trong năm 2009, những phiên giao dịch hàng ngàn tỷ đồng với vài chục triệu cổ phiếu được chuyển nhượng mỗi ngày, SGDCK TP.HCM vẫn đảm bảo các phiên giao dịch được thực hiện nhanh chóng, an toàn. Tuy nhiên vẫn còn một số tồn tại cần khắc phục:

- + Hạ tầng kỹ thuật hiện nay không đồng đều, cụ thể là phần mềm giao dịch trực tuyến của các công ty CK thành viên hiện rất khác nhau. Theo thống kê, trong hơn 100 công ty CK thành viên hiện nay, chỉ có 70 công ty có kết nối giao dịch trực tuyến với SGDCK TP.HCM, 36 công ty có thể giao dịch trực tuyến qua Internet sử dụng website và duy nhất có 2 công ty có thêm giao dịch trực tuyến qua Internet bằng phần mềm chuyên dụng Home Trading System.

- + Sự không tương thích, thiếu đồng bộ về hạ tầng công nghệ thông tin của đa số các công ty CK thành viên hiện là “rào cản” lớn đối với việc áp dụng hình thức giao dịch trực tuyến với SGDCK TP.HCM hiện nay.

- + Một hạn chế lớn của TTCK VN hiện nay là vấn đề công bố thông tin. Nghị định 36/2007/NĐ-CP ngày 8/3/2007 quy định mức tiền phạt đối với hành vi cố ý công bố thông tin sai lệch hoặc che giấu sự thật sẽ chịu mức phạt từ 20 đến 50 triệu đồng. Tuy nhiên, trong thời gian qua, TTCK nước ta đã trải qua không ít vụ việc mà thông tin vẫn còn chưa minh bạch theo đúng với nguyên vọng của nhà đầu tư và quy định của pháp luật.

- + Tính thực thi của pháp luật về xử lý vi phạm trong lĩnh vực CK và TTCK vẫn còn thấp, xuất

phát từ nhiều nguyên nhân như: thẩm quyền của cơ quan thanh tra CK còn hạn chế, tính độc lập chưa cao, chưa có sự phối hợp chặt chẽ giữa các đơn vị thuộc Ủy ban Chứng khoán Nhà nước (UBCKNN).

+ Hệ thống giám sát thị trường hiện nay còn có những khiếm khuyết, như việc giám sát còn rất thủ công khiến hoạt động điều tra khá khó khăn. Công nghệ thông tin chưa được áp dụng trong việc phát hiện và xử lý khi có tiêu cực phát sinh, đặc biệt là những vụ việc nghiêm trọng như thao túng thị trường, tung tin đồn không chính xác... phải thực hiện điều tra và xử lý trong thời gian dài. Trong lúc lực lượng thanh tra CK chưa theo kịp được sự phát triển quá nhanh của thị trường.

Nhìn chung, SGDCK TP.HCM đã có những bước tiến bộ đáng khích lệ về mọi mặt. Tuy nhiên, cũng cần phải nhìn thẳng vào những khiếm khuyết hạn chế để tìm giải pháp khắc phục.

4.2 Một số giải pháp cơ bản

- Về công nghệ thông tin

Nhìn vào bài học kinh nghiệm của các SGDCK tiên tiến trên thế giới, để nâng cao hiệu quả hoạt động và năng lực cạnh tranh, các SGDCK cần phải chú trọng đến vấn đề nâng cấp công nghệ thông tin.

+ Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và nâng cao hạ tầng kỹ thuật đồng bộ, đáp ứng các điều kiện, các tiêu chuẩn do SGDCK TP.HCM đề ra, từng bước tiến tới khả năng giao dịch không sàn đối với tất cả các công ty CK.

+ Hệ thống công nghệ thông tin phải đảm bảo yêu cầu bảo mật, tốc độ xử lý lệnh nhanh và chính xác, nhiều tiện ích khi đặt lệnh và quản lý giao dịch.

+ Tốc độ nhận lệnh của SGDCK TP.HCM hiện đạt 50 - 70 lệnh/giây, tăng 10 lần so với trước đây là 5 - 7 giây/lệnh; công suất hệ thống cũng được nâng lên để có thể xử lý 900.000 lệnh/ngày. Tuy nhiên, với khối lượng và giá trị giao dịch liên tục tăng từ cuối tháng 10/2009, SGDCK TP.HCM cần tiếp tục nâng cấp hạ tầng công nghệ để có thể xử lý lệnh nhanh hơn, đạt công suất cao hơn.

+ Các thống kê giao dịch, các báo cáo tổng hợp trên thị trường phải được cập nhật đầy đủ, kịp thời theo thời gian giao dịch hàng ngày để các nhà đầu tư có thể tham khảo, xác định xu hướng giao dịch của thị trường.

+ Xây dựng quy trình và quy chuẩn về công

nghệ thông tin đối với các lĩnh vực: giao dịch, đăng ký, lưu ký, bù trừ và thanh toán; thanh tra, giám sát và xử lý tiêu cực cho SGDCK TP.HCM và các công ty CK thành viên.

- Về công bố thông tin

+ Cần phải nâng cao cả về số lượng và chất lượng hoạt động của các công ty kiểm toán để đáp ứng nhu cầu kiểm toán báo cáo tài chính của các công ty niêm yết .

+ Đề nghị rút khỏi danh sách kiểm toán đối với các công ty kiểm toán không đủ năng lực và đạo đức nghề nghiệp, cấu kết với công ty niêm yết đưa ra những báo cáo kiểm toán sai sự thật. Có thể truy tố trách nhiệm hình sự nếu gây ra hậu quả nghiêm trọng.

+ Các công ty niêm yết phải tuân thủ theo các chuẩn mực kế toán quốc gia và tiến đến thống nhất theo chuẩn mực quốc tế. Yêu cầu công bố thông tin theo quy định của SGDCK .

+ SGDCK TP.HCM cần phải đưa ra những quy định xử phạt nghiêm khắc đối với những trường hợp chậm công bố thông tin, chậm nộp báo cáo kế toán, báo cáo tài chính, thông tin sai sự thật.

+ Có thể đình chỉ hoặc hủy bỏ niêm yết đối với những công ty niêm yết vi phạm và không có thiện chí khắc phục hậu quả gây ra cho nhà đầu tư .

- Về thanh tra giám sát, xử lý vi phạm

+ Đẩy mạnh công tác giám sát trên thị trường (cả về chiều rộng lẫn chiều sâu), nhằm nhanh chóng phát hiện các dấu hiệu vi phạm, kịp thời tổ chức kiểm tra, thanh tra, xác minh làm rõ, kết luận và có biện pháp xử lý nghiêm minh đối với các hành vi vi phạm trên TTCK.

+ Tăng cường hoạt động giám sát chặt chẽ các hoạt động của công ty CK như: môi giới, tư vấn đầu tư, tư vấn định giá DN để các hoạt động dịch vụ này thực sự có chất lượng, phản ánh trung thực và là hoạt động có độ tin cậy cao đối với các nhà đầu tư CK.

+ Có cơ chế giám sát hoạt động của các quỹ đầu tư CK, đặc biệt đối với các quỹ đầu tư CK nước ngoài phải bảo đảm hoạt động theo đúng các quy định của pháp luật về tỷ lệ cổ phiếu, công bố thông tin và các quy định hiện hành khác; đồng thời, phát hiện, xử lý kịp thời và nghiêm khắc mọi hành vi vi phạm .

+ Đối với các máy tính nhập lệnh từ xa đặt tại

các Công ty CK thành viên phải chịu sự kiểm tra định kỳ và đột xuất của SGDCK TP.HCM.

- Về niềm yết chéo và huy động vốn chéo giữa SGDCK TP.HCM và các SGDCK trong khu vực

+ Giải pháp quan trọng nhất để chuẩn bị cho quá trình niêm yết chéo là giải pháp về cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin, phải hiện đại và tương thích để có thể kết nối hiệu quả với các SGDCK trong khu vực và tiến tới là trên thế giới. Đảm bảo các giao dịch xuyên biên giới được thực hiện một cách an toàn, nhanh chóng, chính xác .

+ Hoạt động niêm yết chéo cũng đòi hỏi phải có một đội ngũ quản lý và nhân viên tác nghiệp được đào tạo ở nước ngoài hoặc bởi các chuyên gia nước ngoài, để có được những kỹ năng cũng như trình độ xử lý các vấn đề trên thị trường vốn quốc tế .

+ Bộ Tài chính, UBCKNN xem xét vấn đề tăng cường hợp tác quốc tế trong phòng tránh và xử lý giao dịch bất hợp pháp, từng bước tham gia vào hoạt động của các tổ chức điều tra quốc tế trong lĩnh vực phòng chống tội phạm CK .

- Vấn đề đào tạo nguồn nhân lực

Để trở thành một SGDCK hiện đại trong thời kỳ hội nhập thì vấn đề đào tạo nguồn nhân lực phải trở thành chiến lược của quốc gia. Nguồn nhân lực ấy phải có trình độ đẳng cấp quốc tế, có khả năng xử lý các vấn đề giao dịch trên thị trường vốn quốc tế và đặc biệt phải có đạo đức nghề nghiệp.

5. Kết luận

Những bài học kinh nghiệm quý báu của các TTCK phát triển và các SGDCK trên thế giới qua các giai đoạn thăng trầm và thành công đã giúp cho các quốc gia đi sau như VN những ý tưởng để hình thành những giải pháp cho việc phát triển một SGDCK TP.HCM hiện đại, an toàn và hiệu quả.

SGDCK TP.HCM sau 10 năm hoạt động với nhiều bước thăng trầm đã làm được rất nhiều việc và có một diện mạo rất khác thời kỳ đầu. Dù còn nhiều điểm cần được hoàn thiện, nhiều khó khăn và thách thức phía trước, nhưng SGDCK TP.HCM hiện tại rất tự tin để bước vào một tương lai tươi sáng■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. How the U.S Securities Industry Works - Hal Mc Intyre.
2. Tạp chí *Chứng khoán*.
3. Tạp chí *Đầu tư chứng khoán*.
4. Các website của UBCKNN, SGDCK TP.HCM, các công ty CK và một số website khác: www.sgx.com, www.tse.com, www.nyse.com.